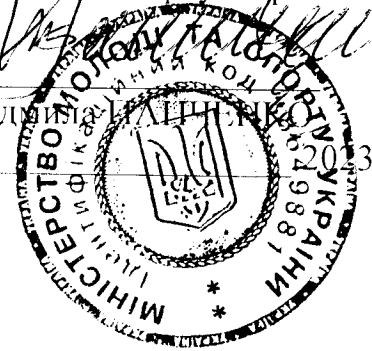

ПОГОДЖЕНО
Президент громадської
організації
"Федерація волейболу України"

Михайло МЕЛНИК
2023

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник Міністра
молоді та спорту України

Людмила ПАЛІТЕНКО

Система відбору
до складу національних збірних команд України
з волейболу для участі у міжнародних спортивних
змаганнях 2023 року

Загальні положення відбору до складу національної збірної команди України з волейболу для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2023 року

Відбір спортсменів до національних збірних команд України – це складний та багатоетапний процес. Спортивна команда у волейболі представляє собою унікальне поєднання спортсменів різного віку і амплуа, рівня техніко-тактичної підготовленості та ігрової майстерності, індивідуальних психологічних якостей та функціональних можливостей організму та тощо.

Наявність чітких критеріїв для відбору спортсменів та створення загального алгоритму дій для відбору гравців до складів національних збірних команд України з волейболу значно підвищує ефективність змагальної діяльності та конкурентоздатність українських команд на міжнародній волейбольній арені.

Серед найважливіших критеріїв, які використовуються під час відбору волейболістів до складів національних збірних команд України серед дорослих гравців є: 1) ефективність змагальної діяльності; 2) досвід виступів на високому рівні; 3) якість проведеного ігрового клубного сезону; 4) мотивація та готовність до змагань; 5) відсутність пошкоджень та травм тощо.

З метою визначення рівня підготовленості та загальної перспективності волейболістів національних збірних команд України розроблені чіткі модельні характеристики та критерії відбору.

Модельні характеристики побудовані на виконанні спортсменами планів підготовки на відповідний рік, що визначаються головним тренером відповідної національної збірної команди України за результатами спостережень за діями гравців під час гри та досконалого вивчення їх індивідуальної статистики впродовж ігрового сезону, а також відповідність гравця ігровому амплуа та модельним показникам змагальної діяльності. До уваги беруться дані волейболістів, що приймали участь у всеукраїнських спортивних заходах, офіційних міжнародних змаганнях минулого року та відображають особливості реалізації техніко-тактичних дій спортсменами різного амплуа, адже вони дозволяють враховувати ефективність дій гравців з урахуванням проведеного на майданчику часу та визначати діапазон позитивного або негативного відхилення від вказаних параметрів для кожного гравця. Також, модельні характеристики побудовані на базі індивідуальних даних провідних волейболістів світу (антропометрія, функціональна підготовленість, змагальна діяльність тощо). Модельно-цільові характеристики техніко-тактичної діяльності створені на основі статистичних показників групи елітних спортсменів, які були отримані на підставі аналізу матчів чемпіонатів світу та Європи.

Загальні вимоги до спортсменів, які входять до складу національних збірних команд України з волейболу для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2023 року передбачають:

- спортивна кваліфікація;
- статистичні показники гравця;
- медичний стан;
- спортивна мотивація (бажання показати найкращий результат);
- досвід виступів на міжнародній арені або перспектива бути лідером команди на тій чи іншій ігровій позиції;
- патріотична мотивація (боротьба за честь держави);
- комунікабельність та вміння своєю поведінкою доповнювати позитивні риси колективу;
- лідерські риси характеру;
- психологічна сумісність;
- психологічна стійкість.

Відбір до складу національних збірних команд України з волейболу проводиться на основі:

- моніторингу ігрових показників всіх українських гравців, котрі грають у клубних чемпіонатах, Єврокубках та інших змаганнях;
- перегляду ігор за участю кандидатів до національної збірної команди України;

скаутінгу, тобто перегляду відеозаписів за участю кандидатів до складу національної збірної команди України;

- тестування;
- фізичних показників;
- психологічних показників;
- психофізіологічних показників;
- технічних показників.

До складу національної збірної команди України з волейболу можуть бути включені волейболісти, які показали такі спортивні результати:

- кращі статистичні показники для позиції, на якій гравець виступає;
- кращі показники тестування;
- кращу гру в контрольних іграх та міжнародних турнірах під час підготовки до офіційних ігор;
- кращі лідерські якості під час гри;
- кращу психологічну стійкість у стресових ігрових ситуаціях.

Етапи відбору до складу національної збірної команди України

Відбір волейболістів до складу національної збірної команди України проводиться у три етапи.

Під час проведення першого етапу відбору (оглядового), планується здійснити аналіз результатів виступу гравців за минулий сезон.

Головна увага приділяється таким важливим питанням як регулярна ігрова практика за клуб та інші спортивні організації, ефективність ведення

змагальної діяльності, покращення спортивної майстерності та зростання рівня спортивних результатів.

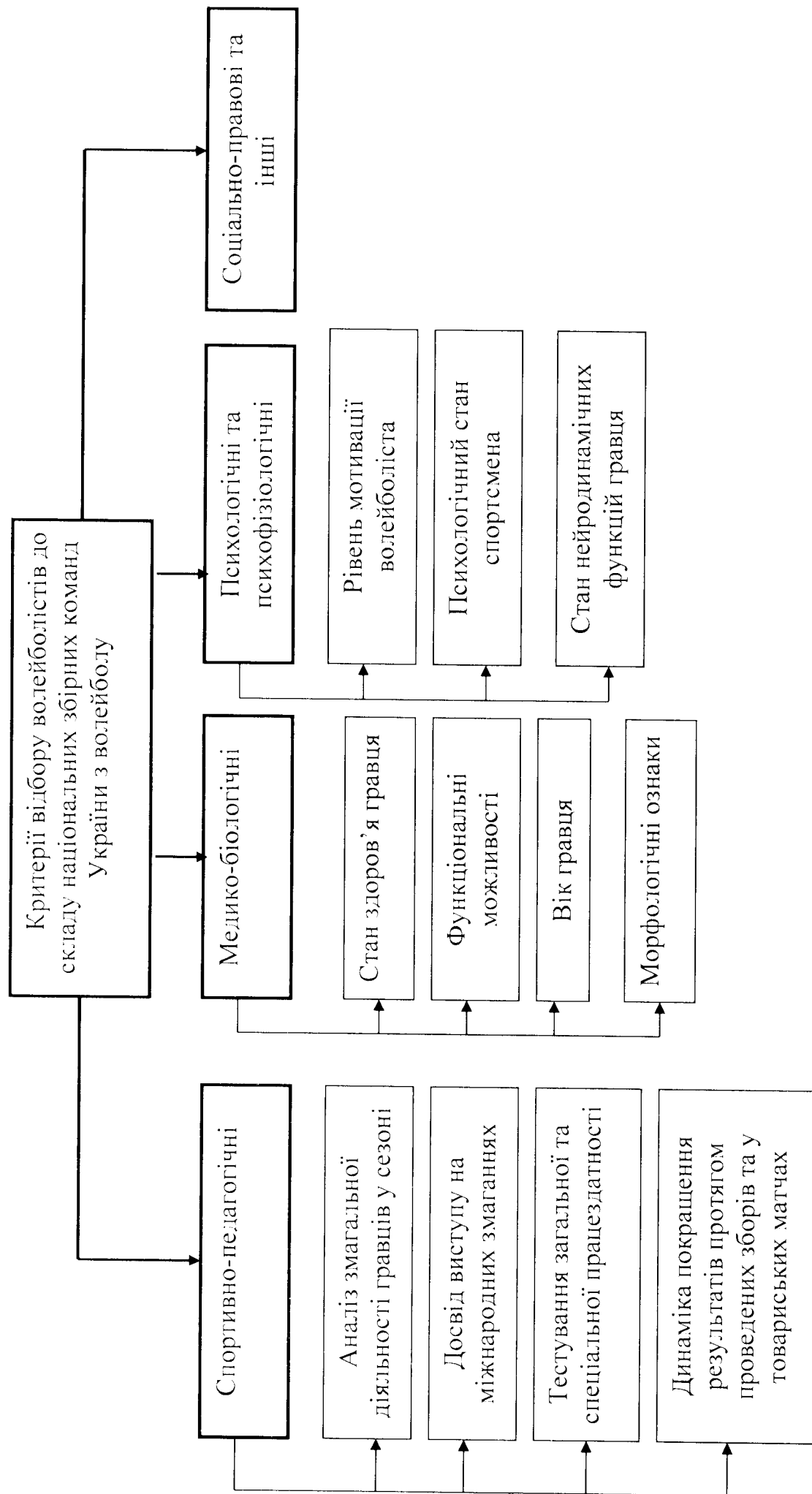
Другий етап (проміжний) планується проводити на початку тренувальних зборів національної збірної команди України відповідно до планів підготовки на 2023 рік. Головним завданням цього етапу відбору є визначення стану готовності волейболістів, наявності пошкоджень, які не дозволять гравцеві повноцінно підготуватися до ігор за національну збірну команду України, рівень їх мотивації. У результаті проведення відбору на цьому етапі буде сформований попередній склад національної збірної команди України, який почне навчально-тренувальні збори до основних ігор відповідно календарного плану офіційних змагань 2023 року. Орієнтовна кількість гравців, яка залишиться після проведення другого етапу відбору складатиме 24 волейболіста. Відбір буде здійснюватися з урахуванням ігрового амплуа гравців. На кожен ігрову позицію буде відібрано по 3-4 гравця, що дозволить створити належні умови для конкурентної боротьби за місце в основному складі та об'єктивно оцінити рівень підготовленості кожного із потенційних кандидатів для відбору до національної збірної команди України.

Основний етап відбору (третій) дозволить визначити остаточний склад національної збірної команди України для участі в офіційних міжнародних спортивних змаганнях 2023 року.

В якості критеріїв відбору буде використане широке коло показників, які дозволять всебічно оцінити переваги та недоліки кожного гравця та об'єктивно визначити можливості потенційних кандидатів до національної збірної команди України. Критерії та окремі показники, що будуть використані в процесі відбору на різних його етапах можливо побачити на мал. 1.

Під час аналізу результатів виступу кандидатів у національну збірну команду України аналізуються як кількісні, так і якісні показники. До уваги беруться дані ефективності виконання різних техніко-тактичних дій у матчах.

Остаточне рішення про склад національної збірної команди України для участі в офіційних міжнародних змаганнях затверджується Міністерством молоді та спорту України за поданням громадської організації "Федерація волейболу України", з урахуванням пропозицій тренерської ради, головного тренера національної збірної команди України. У разі спірних питань стосовно включення спортсменів до складу команди для відрядження на участь в офіційних міжнародних змаганнях, змін у складі команди з непередбачених обставин, остаточне рішення приймається колегіально за участю головного тренера національної збірної команди України, президента громадської організації "Федерація волейболу України" та представника Міністерства молоді та спорту України.

Мал. 1. Критерії відбору волейболістів до складу національних збірних команд України з волейболу для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2023 року

Тактична модель чоловічої національної збірної команди України (у складі 14 гравців):

гравців першого темпу – 4;

догравальників – 4;

зв'язуючих гравців – 2;

діагональних – 2;

гравців амшлуа "ліберо" – 2.

Командна схема 5+1 (п'ять атакуючих гравців та один зв'язуючий).

Планується комплектування стартової "шістки":

2 "перших темни", 2 "догравальника", 1 "зв'язка", 1 діагональний;

Моделльні характеристики чоловічої національної збірної команди України.

Подача: 40% ускладнень, 7% вигран, 8% втрат.

Прийом подачі: 68-70% точно, до 5-6% втрат.

Атака: 39-40% виграшем у боротьбі з блоком, 9-10% виграшем без блоку, 15-16% у грі зі своєю атакою, 25% у грі з атакою суперників, до 12% програшей.

Захист: 50% м'ячів у грі з атакою, 7-8% у грі без атаки.

Підстраховка: 56-58% у грі з атакою, 7-8% у грі без атаки.

Блок: 36-40% "пом'якшення" атак суперника, 10% виграти, до 20% втрат.

Передач на удар: 60% від точних прийомів організувати складну багато темпову комбінацію, 75% неточних прийомів виправити, 45-50% від комбінацій – без блоку.

Тактична модель жіночої національної збірної команди України (у складі 14 гравців):

гравців першого темпу – 4-5;

гравців другого темпу – 4;

зв'язуючих гравців – 2;

універсальних гравців – 1-2;

гравців амшлуа "ліберо" – 2.

Командна схема 5+1 (п'ять атакуючих гравців та один зв'язуючий).

Планується 2 основних варіанти комплектування стартової "шістки":

1-й – 2 "перших темпи", 2 "других темпи", 1 "зв'язка", 1 "універсал";

2-й – 3 "перших темпи" (один з яких – "діагональний" гравець), 2 "других темпи", 1 "зв'язка").

Моделльні характеристики жіночої національної збірної команди України.

Подача: 40% ускладнень, 7% вигран, 8% втрат.

Прийом подачі: 68-70% точно, до 5-6% втрат.

Атака: 39-40% виграшем у боротьбі з блоком, 9-10% виграшем без блоку, 15-16% у грі зі своєю атакою, 25% у грі з атакою суперників, до 12% програшей.

Захист: 50% м'ячів у грі з атакою, 7-8% у грі без атаки.

Підстраховка: 56-58% у грі з атакою, 7-8% у грі без атаки.

Блок: 36-40% "пом'якшення" атак суперника, 10% виграти, до 20% втрат.

Передач на удар: 60% від точних прийомів організувати складну багато темнову комбінацію, 75% неточних прийомів виправити, 45-50% від комбінацій – без блоку.

Дані модельні характеристики використовуються під час підготовки гравців національної збірної команди України у 2023 році та оцінювання ефективності їх змагальної діяльності. Моделі дозволяють враховувати ефективність дій гравців та визначати діапазон позитивного або негативного відхилення від вказаних параметрів для кожного гравця.

Під час аналізу результатів виступу кандидатів до національної збірної команди України, аналізуються як кількісні, так і якісні показники. До уваги беруться дані ефективності виконання різних техніко-тактичних дій у матчах. Значна увага також приділяється таким кількісним показникам, як зіграні матчі. Гравці, що мали достатню ігрову практику у своїх клубах, зазвичай потрапляють до національної збірної команди України у набагато кращому змагальному стані.

Покарання та виключення спортсменів зі складу національної збірної команди України

Покарання та виключення спортсменів зі складу національної збірної команди України можливе у випадках:

- 1) низький рівень мотивації виступу за національну збірну команду України;
- 2) порушення спортивно-тренувального режиму;
- 3) низький спортивний показник досягнень під час тренувальних зборів та контрольних ігор;
- 4) отримання травм, несумісних з можливістю повноцінної участі у тренувальному процесі;
- 5) порушення морально-етичних норм у команді або у спілкуванні з тренерським складом;
- 6) порушення дисципліни, правил антидопінгового контролю;
- 7) невиконання вимог головного тренера або тренерського штабу;
- 8) відсутність без поважних причин на планових заходах національної збірної команди України;
- 9) за особистим звертанням спортсмена або його тренера.

Виключення/заміна спортсмена у складі національної збірної команди України з волейболу здійснюється за поданням головного тренера.

Офіційні змагання 2023 року

Жінки:

Золота Європейська ліга (жінки) I етап	травень 2023
Золота Європейська ліга (жінки) II етап	травень 2023
Золота Європейська ліга (жінки) III етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (жінки) IV етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (жінки) фінал	червень 2023
Чемпіонат Європи 2023 (жінки)	13-31.08.23
Кваліфікаційний турнір до Олімпійських ігор (жінки)	16-24.09.23

Чоловіки:

Золота Європейська ліга (чоловіки) I етап	травень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) II етап	травень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) III етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) IV етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) V етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) VI етап	червень 2023
Золота Європейська ліга (чоловіки) фінал	червень 2023
Чемпіонат Європи 2023 (чоловіки)	28.08-16.09.23
Кваліфікаційний турнір до Олімпійських ігор (чоловіки)	30.09-08.10.23

Директор департаменту
олімпійського спорту

Нельсон ГАЙРІЯН

Начальник відділу олімпійських
ігрових видів спорту

Юлія БУСВА

Державний тренер штатної
команди національної збірної
команди України з волейболу та
волейболу пляжного

Олександр БОГДАНОВИЧ